

שיעור 13: החיים אחרי פרס אוסקר

ברוכים הבאים לשיעור עברית

החיים אחרי פרס אוסקר – מה קורה לאנשים אחרי שהם מקבלים פרס או זוכים במיליון שקל בלוטו?

שיעור מספר 13

המילון שלנו

מילים חדשות שצריך לדעת לפני ששומעים את הטקסט. שימו לב, המילים באות כמו בטקסט.

לזכות בפרס

לקבל פרס, מתנה, מדליה, למשל פרס נובל, פרס פוליצר, פרס אוסקר.

לזכות בפרס, לזכות בפרס, לזכות בפרס

נפרדה, להיפרד מ...

לומר שלום לחבר, כשעוזבים אותו. לפני שעליתי לארץ נפרדתי מכול החברים שלי. הם גם עשו לי מסיבת פרידה.

נפרדה, להיפרד מ..., נפרדה

הריסה, להרוס

להרוס - לשבור. הרסו את חומת ברלין ב-1991. גרמניה המזרחית וגרמניה המערבית הפכו למדינה אחת.

הריסה, להרוס, הריסה

אומלל

מסכן, אדם לא שמח, לא מאושר. אדם שכל הזמן רע לו.

אומלל, אומלל, אומלל

גרוע

רע מאוד. הציונים שלי גרועים השנה, ואני פוחד שאני לא אוכל לעבור לשנה ב'.

גרוע, גרוע, גרוע

התקף לב

инфаркт, heart attack

התקף לב, התקף לב, התקף לב

מטרה, הרבה מטרות

המטרה של הציונות הייתה לבנות מדינה בארץ ישראל. המטרה של ביזנסמן היא להרוויח כסף.

מטרה, מטרות, מטרה

תרומה, תרומות

מהפועל לתרום – לתת כסף בשביל מטרה טובה. לתרום כסף לבית חולים, לאוניברסיטה. לתרום כסף לאנשים עניים. וגם לתרום דם לאנשים חולים.

תרומה, לתרום, תרומה

משך כסף מהחשבון

לקח כסף מהחשבון בבנק.

משך כסף מהחשבון, משך כסף מהחשבון

חובות, חוב

חוב כספי, כאשר אנחנו לוקחים כסף מחבר, מבנק, יש לנו חוב כספי שאנחנו צריכים, חייבים להחזיר אותו.

חובות, חוב, חובות

קידום

המילה קידום באה מהמילה להתקדם. לגרום למישהו או למשהו ללכת קדימה. יצחק רבין ושמעון פרס זכו בפרס נובל ב-1994 על קידום השלום במזרח התיכון.

קידום, קידום, קידום

להשקיע כסף

לשים כסף בביזנס, בבנק, בפרויקט חדש כדי להרוויח.

להשקיע כסף, להשקיע כסף, להשקיע כסף

מצוין!

עכשיו, תחזרו יחד איתי על המילים החדשות:

דוגמה: לזכות בפרס _____ לזכות בפרס

אתם מוכנים?

נפרדה _____ להרוס _____ אומלל _____ גרוע _____ התקף לב _____ מטרה _____ תרומה _____

משך כסף מהחשבון _____ חובות _____ קידום _____ להשקיע כסף _____

כל הכבוד!

בואו נקשיב לטקסט

מה קורה לאנשים אחרי שהם מקבלים את פרס אוסקר או זוכים במיליון שקל בלוטו

קטע א'

כל שחקן וכל שחקנית רוצים לזכות בפרס אוסקר. זכייה בפרס הזה היא הדבר החשוב ביותר בקריירה שלהם, אבל מה קורה לחיים האישיים של השחקנים המפורסמים שזכו באוסקר? בשנים האחרונות כמעט כל שחקנית שזכתה בפרס, התגרשה מבעלה או נפרדה מהחבר שלה, ולא חשוב שהיא אמרה לו תודה רבה וכמה היא אוהבת אותו במסיבה הגדולה של קבלת אוסקר.

ג'וליה רוברטס נפרדה מהחבר שלה שלושה חודשים אחרי שהיא זכתה בפרס אוסקר. הם היו ביחד ארבע שנים.

קייט ווינסלט שזכתה באוסקר בשנת 2009 על הסרט "הקורא" ("The Reader") נפרדה מבעלה סם מנדס מספר שבועות אחרי שקיבלה את פרס אוסקר.

למה זה קורה? למה אנשים שזכו בפרסים גדולים כמו אוסקר או פרס פוליצר או שזכו בהרבה כסף בלוטו עוברים משבר בחיים האישיים שלהם עד לשבירה ולהריסת החיים?

ב-1999 אייבי ווילסון מבריקסטון באנגליה זכתה ב-7 מיליון שטרלינג אבל זה לא גרם לה אושר. היא בזבה את כל הכסף בלי לחשוב במשך ארבע שנים. בזמן הזה היא החליפה חמישה בעלים. עכשיו היא לבד בלי אגורה, בלי פני. היא אומרת: "אני אדם אומלל, הזכייה היא הדבר הכי גרוע שקרה לי בחיים".

וויליאם צ'רץ' טבח בן 37 מבלקוויל, זכה ב-3 מיליון 600 אלף שטרלינג, אבל שלושה שבועות אחרי הזכייה הוא מת מהתקף לב, כי הוא לא הצליח לעמוד מול העיתונאים, קרובי המשפחה ואנשים שביקשו תרומות. הפסיכולוג שלנו דויד לוין אומר:

"כל אחד מאיתנו חולם על זכייה בפרס חשוב או בלוטו, אבל אף אחד לא חושב מה הוא יעשה אחרי הזכייה ומה הזכייה תעשה לו. גדלנו על המשפט "כסף לא גדל על עצים" שמענו את המשפט הזה מסבתא ומאימא, ואנחנו ממשיכים להגיד אותו לילדים שלנו. השאלה שאנחנו שואלים את עצמנו היא: אם הכסף לא גדל על העצים, איפה הוא נמצא, איפה אנחנו יכולים למצוא אותו?"

הכי פשוט לזכות בלוטו. אנחנו חולמים כל מיני חלומות מה נעשה בכסף שנזכה בו, אבל אנחנו אף פעם לא חושבים מה הכסף יעשה לנו. החיים שלנו הם עבודה, בית, ילדים, חברים, הובי - תחביב, ספורט. העולם הזה הוא שלנו ואנחנו מרגישים בו כמו בבית. ופתאום, הכסף שיורד עלינו, משנה את הכול בחיים. למשל, אנחנו מפסיקים לקום כל בוקר לעבודה, אנחנו מפסיקים לבשל ולטפל בבית, כי אפשר להזמין עוזרת וטבח. מי שעבר את הניסיון הזה אומר, כי החיים בלי עבודה הם חסרי מטרה, בלי מטרה, פחות מעניינים, יש פחות מוטיבציה להתעורר בבוקר. בצורה הזאת דרך החיים משתנה והחיים משתנים. אנחנו פתאום מרגישים שהחברים שלנו פונים אלינו, לא בגללנו אלא בגלל הכסף שלנו."

בדרך כלל האנשים שזוכים בלוטו לא מפרסמים את הכתובת ואת מספר הטלפון שלהם, כי מגיעים אליהם מכתבים ובקשות לתרומות מארגונים שונים. הזוכים מבזבזים הרבה כסף על עורכי דין, על שומרי ראש ושומרים עליהם ועל פסיכולוגים ורופאים.

יש גם מקרים אחרים. ג'ים טיילור מסקוטלנד שזכה ב-2 מיליון שטרלינג, בזבז את כל הכסף ב-77 ימים כשכול יום הוא **משך מהחשבון** שלו בבנק אלפי שטרלינג ונתן אותם לאנשים ברחוב, לחברים בעבודה וסתם לאנשים זרים. יום אחד הוא נתן 150,000 שטרלינג לאנשים שאין להם בית. אחר כך הוא אמר שלא חבל לו על הכסף והוא שמח **לתרום** כסף לאנשים האלה.

שאלה למחשבה

ג'ים טיילור מסקוטלנד שזכה ב-2 מיליון שטרלינג נתן את כל הכסף לאנשים ברחוב. מה אתם חושבים על זה? הוא עזר לאנשים? הוא עשה להם טוב או רע?

מוכנים להמשך הטקסט?

קטע ב'

לא כל הסיפורים מסתיימים בטרגדיה. יש אנשים שהמזל שלהם היה טוב גם אחרי הזכייה. המקרה המעניין ביותר של זכייה גדולה מאוד בלוטו הוא של איברהים, תושב הכפר אבו גוש ליד ירושלים. לפני 20 שנה בערך הוא ברח לארצות הברית בגלל **חובות** כספיים גדולים, כבדים. ב-50 הדולרים האחרונים שהיו בכיסו הוא קנה כרטיס לוטו אמריקאי. הוא קיווה שיזכה בכסף וזה ישנה את חייו. והוא באמת זכה ב-23 מיליון דולר. זה שינה את חייו. הוא ידע מה לעשות בכסף. איברהים קנה לעצמו כל מיני דברים, כי כשהיה ילד אבא שלו מת, המשפחה הייתה ענייה, לא היו משחקים וצעצועים בבית. איברהים התחיל להרגיש כמו מלך העולם, הוא בזבז הרבה כסף על שטויות. אחרי שנה של חיים יפים הוא הבין שהכי חשוב – לשמור על מה שיש, וחזר לארץ. הוא חזר לאבו גוש ופתח בה מסעדה בשם אבו גוש בלב הכפר. באותו זמן הוא הקים קרן (fund) לידידות בין ערבים ויהודים, הוא ערך מפגשים בין ישראלים ופלסטינים, הוא גם הקים ארגונים **לקידום השלום** במזרח התיכון. המסעדה באבו גוש הפכה למקום מפגש חברתי. באים לשם פוליטיקאים, אנשי רוח ואנשים מפורסמים בארץ ובעולם. איברהים אומר:

”צריך להבין שכסף יכול להרוג אותך, צריך **להשקיע את הכסף** בצורה סולידית ונכונה, צריך להגיד תודה לאלוהים, כי זה הכול מזל, צריך לשמור על הכסף, חושבים שהכסף הוא אינסופי אבל הוא נגמר בסוף. אסור להוציא את העיניים לאנשים שאין, וצריך לכבד אנשים אחרים.”

רגע של הבנה

שמעתם את הטקסט, בואו נבדוק מה הבנתם. תשמעו את השאלות ותגידו את התשובות.

תרגיל

מהי התשובה הנכונה? תגידו כן או לא -

- האם הטקסט אומר, שכל שחקן רוצה לזכות בפרס אוסקר, כן או לא? _____

✓ כן, כל שחקן רוצה לזכות בפרס אוסקר.

- האם הטקסט אומר, שמעט שחקנים שזכו באוסקר התגרשו, כן או לא? _____

✓ לא, הרבה שחקנים שזכו באוסקר התגרשו.

- האם הטקסט אומר, שאנשים שזכו בפרסים גדולים עברו משבר בחיים שלהם, כן או לא? _____

✓ כן, אנשים שזכו בפרסים גדולים עברו משבר בחיים שלהם.

- האם הטקסט אומר, שכסף גדול שבא פתאום יכול לגרום לבעיות, כן או לא? _____

✓ כן, כסף גדול שבא פתאום יכול לגרום לבעיות.

- האם הטקסט אומר, שאנשים שזוכים בלוטו תמיד מאושרים, כן או לא? _____

✓ לא, הם לא תמיד מאושרים.

מוכנים לתרגיל נוסף?

תרגיל

תשמעו עכשיו כמה משפטים על סיפור החיים של איברהים, ותגידו אם המשפטים נכונים או לא נכונים ולמה -

דוגמה:

- איברהים נסע לארה"ב כי הוא רצה לטייל שם.
נכון או לא נכון? _____

✓ לא נכון, הוא ברח לארה"ב כי היו לו חובות כספיים.

- איברהים זכה ב-23 מיליון דולר בלוטו ומיד השקיע את כל הכסף בבנק אמריקאי.
נכון או לא נכון? _____

✓ לא נכון, הוא בזבז הרבה כסף על שטויות.

- איברהים האמין בקידום השלום במזרח התיכון.
נכון או לא נכון? _____

✓ נכון, הוא האמין בקידום השלום ועשה הרבה בשביל זה, למשל, הוא הקים קרן לידידות בין ערבים ויהודים בישראל.

- איברהים הבין במשך הזמן מה לעשות בכסף הגדול שזכה בו.
נכון או לא נכון? _____

✓ נכון, הוא השקיע כסף בפרויקטים שונים לקידום השלום.

- איברהים אמר, שהכסף הרג אותו.
נכון או לא נכון? _____

✓ לא נכון. הוא אמר שהכסף יכול להרוג ולכן צריך להשקיע אותו בצורה סולידיט ונכונה.

רגע של מילים

תרגיל

תשמעו את המילים ותגידו מהי המשמעות הנכונה ביותר -

לזכות בפרס

א. לתת פרס

ב. לקבל פרס

ג. לשלוח פרס

התשובה היא: _____

✓ לזכות בפרס – לקבל פרס

התקף לב

א. שמחה בלב

ב. מחלת לב

ג. אבן בלב

התשובה היא: _____

✓ התקף לב הוא מחלת לב

חוב כספי

א. עודף

ב. מצב כספי

ג. כסף שצריך להחזיר

התשובה היא: _____

✓ חוב כספי הוא כסף שצריך להחזיר

משך כסף מהחשבון

א. לקח כסף מהחשבון

ב. שם כסף בחשבון

ג. בזבוז כסף

התשובה היא: _____

✓ משך כסף מהחשבון – לקח כסף מהחשבון

לתרום כסף

- א. לבקש כסף בשביל מטרה טובה
- ב. לקבל כסף בשביל מטרה טובה
- ג. לתת כסף בשביל מטרה טובה

התשובה היא: _____

✓ לתרום כסף – לתת כסף בשביל מטרה טובה

אדם אומלל

- א. אדם שמח
- ב. אדם מאושר
- ג. אדם לא מאושר

התשובה היא: _____

✓ אדם אומלל הוא אדם לא מאושר

להרוס

- א. לבנות
- ב. לשבור
- ג. לגדול

התשובה היא: _____

✓ להרוס – לשבור

להשקיע כסף

- א. לשים כסף בעסקים, בביזנס, כדי להרוויח
- ב. לבזבז כסף בעסקים, בביזנס, ולא להרוויח
- ג. להצליח בעסקים, בביזנס, ולהרוויח כסף

התשובה היא: _____

✓ להשקיע כסף – לשים כסף בעסקים, בביזנס, כדי להרוויח

מוכנים לתרגיל נוסף?

תרגיל

מהי המשמעות הנכונה של המשפט "כסף לא גדל על עצים"?
כשהבעל אומר לאשתו: "דינה, יקירתי, הכסף לא גדל על העצים", מה הוא רוצה להגיד לה?

- א. שתפוחים גדלים על עצים.
- ב. שהיא מבזבזת יותר מדי כסף.
- ג. שהוא, הבעל, מגדל עצים בשבילה.

התשובה היא: _____

✓ שהיא מבזבזת יותר מדי כסף

מהי המשמעות הנכונה של המשפט "אתה מבזבז את הזמן על ..."
כשאימא אומרת לבת שלה: "נועה'לה, את מבזבזת זמן על שיחות טלפון עם חברות." מה היא רוצה להגיד לה?

- א. שגם היא, אימא, רוצה לדבר בטלפון.
- ב. שיש לנועה דברים חשובים יותר לעשות כמו להכין שיעורי בית.
- ג. שנועה מדברת כל הזמן עם חברות ולא עם אימא.

התשובה היא: _____

✓ שיש לנועה דברים חשובים יותר לעשות

מהי המשמעות הנכונה של המשפט "אתם חושבים שהכסף הוא אינסופי?"
כאשר המנהל אומר לעובד שלו: "אתה מבקש משכורת יותר מדי גבוהה, מה אתה חושב? שהכסף הוא אינסופי?"

מה המנהל רוצה להגיד לעובד?

- א. שהעובד מבזבז יותר מדי כסף.
- ב. שהמנהל לא יכול להעלות את המשכורת של העובד.
- ג. שהמנהל לא מרוצה מהעבודה של העובד.

התשובה היא: _____

✓ שהמנהל לא יכול להעלות את המשכורת של העובד

זמן לעברית מדוברת

בטקסט שלנו איברהים, תושב הכפר אבו גוש, אומר: "אסור להוציא את העיניים לאנשים שאין... וצריך לכבד אנשים אחרים."

"להוציא את העיניים לאנשים אחרים" – הוא משפט שאומר: אסור להראות לאנשים אחרים שיש לך הרבה כסף. משפחת כהן עשירה מאוד, אף על פי כן היא גרה בבית לא גדול, הילדים שלה לומדים בבית ספר רגיל ולא בבית ספר פרטי והם מתנהגים כמו כולם. למה? כי הם לא רוצים להוציא את העיניים לשכנים.

דבר נוסף – איברהים זכה ב-23 מיליון דולר בלוטו האמריקאי. הוא השקיע את רוב הכסף בפרויקטים שונים לקידום השלום בישראל. מה אתם הייתם עושים אילו זכיתם בלוטו?

- אני הייתי קונה יכטה והייתי מטייל בכל העולם עד שהיה נגמר לי הכסף.
- אני הייתי תורמת את הכסף לבתי חולים למחקר במחלת הסרטן.
- אני הייתי נותן את כל הכסף למשפחה שלי ולחברים שלי - שיהיה לכולם.
- אני הייתי תורמת כסף לאקולוגיה כדי שהעולם שלנו יהיה יותר נקי ויותר "ירוק".
- אני הייתי משקיע את כל הכסף בתוכנית סולידית בבנק כדי להרוויח יותר.

ואתם? מה אתם הייתם עושים?

רגע של דיבור

תחזרו אחריי על משפטים מהטקסט:

כסף לא גדל על עצים. _____

כסף לא גורם לאנשים אושר. _____

למה אנשים שזכו בפרסים גדולים עוברים משבר בחיים האישיים שלהם? _____

עכשיו אני אדם אומלל, הזכייה היא הדבר הכי גרוע שקרה לי בחיים. _____

איברהים הרגיש כמו מלך העולם, הוא בזבז הרבה כסף על שטויות. _____

שאלה למחשבה

בטקסט אומרים: "הכסף לא גדל על העצים." האם משפט כזה אומרים גם בשפה שלכם? באילו סיטואציות תשתמשו במשפט הזה?